

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
zahvale K 1-50 — Posamezna številka stane K 1-20

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravišтво Strossmayerjeva ul. št. 1. pritličje. Telefon št. 65
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Finančna politika Jugoslavije.

(Iz ekspozicije ministra financ dr.
Kumanudija.)

Te dni je v finančnem odseku narodne skupščine minister financ dr. Kumanudi obširno razpravljal o finančnem položaju naše države ter je v treh zaporednih sejah pojasnjeval našo finančno politiko od postanka države do danes. Njegovo poročilo ni samo golo naštetje števil, ampak ostra in kritična ocena marsikaterih napak, ki so povzročale neuspehe v naši finančni politiki.

Minister je najprej vspeledil državne proračune iz let 1919, 1920 in 1921 ter opozoril, da primanjkljaj v našem državnem gospodarstvu neprestano raste, dočim je vsakdo pričakoval, da se bo polagoma zmanjšal vočigled izboljšanja notranjih gospodarskih razmer in vsled večjega obdačenja državljanov. Dohodki se sicer večajo od leta do leta, toda izdatki še mnogo bolj in ravnotežje je nevdržno tudi še za prihodnje leto. V primeri s potekajočim finančnim letom je proračun za poldrugo milijardo večji.

Največ izdatkov izkazuje vojno ministrstvo, ker so se radi pomnoženja orožništva in vpostavitve finančnih stražnih oddelkov stroški podvojili. Izdatki vrhovne državne uprave so se zvišali za 687 milijonov dinarjev radi oskrbe invalidov in draginskih doklad.

Računali smo na znižanje izdatkov na 3.844.178.000 dinarjev in na izboljšanje davčne službe, kar pa se ni zgodilo.

V novih pokrajinah so ostali start davčni organi, ki pa pri pobiranju niso povsod in vedno pokazali zadostne volje in vnetosti, zlasti če niso naše narodnosti; v Srbiji pa se je njih število tako zmanjšalo, da svoje službe ne morejo povolno opravljati. Vendar so se razmere v tem pogledu že nekoliko izboljšale, in moremo v bodoče pričakovati boljših rezultatov pri plačevanju davkov.

Proračun izdatkov za leto 1919/20 je znašal 2.404.000.000 dinarjev, za leto 1920/21 4.815.000.000 dinarjev. Povečal se je torej za 100%. Proračun dohodkov je bil istočasno 715.000.000 dinarjev za l. 1919/20 in 3.200.000.000 dinarjev za l. 1920/21. Dohodki so torej narasli za 500%. Zato moremo sklepati, da pride končno finančna uprava v ravnovesje.

Pri razpravi o indirektnih davkih je minister financ pokazal s številkami, da so ti dohodki dosti manjši nego se je predvidelo v proračunu. Nadejati se je, da bo davek na poslovni promet, ki stopi s 1. oktobrom v veljavo, pokazal boljši rezultat. Invalidni davek se je razširil na celo državo. Davčna odmera in pobiranje davkov zastaja radi pomanjkanja uradnikov. Doslej se je v šoli za davčne uradnike izobrazilo 120 gojenec. Treba bi bilo osnovati davčne oblasti v posameznih okrožjih in davčno sodišče, ki bi reševalo vse pritožbe proti davčnim predpisom. Teh pritožb je doslej okoli 30.000. Davčna direkcija bi imela delati le na zakonskih predlogih.

Zakoni glede vplačevanja pristojbin so v posameznih pokrajinah različni in je bilo treba enotnih predpisov. Zato se je srbski zakon o taksah upeljal v celi državi. S prvim septembrom je stopil v veljavo provizorični zakon o konzumnih davkih, ki uvaža nove pristojbine. L. 1919/20 se je predvidelo 83.654.650 D teh dohodk., vplačalo pa le 58.948.000 D. Za l. 1920/21 se je predvidelo 58.948.000 dinarjev, dočim se je vplačalo 149.095 tisoč din. Takse so naše dohodke znatno povečale. Konzumni davki so se

zvišali do skrajne meje, preko katere se ne morejo več. Dohodki konzumnih davkov so znašali l. 1920/21 200 milijonov, dočim je bilo predvidenih le 130 milijonov din.

Kar se tiče carine, je potrebno, da se določbe srbskega zakona uvedejo točno v celi državi, kati v novih pokrajinah se je praksa, da so trgovci jemali blago seboj in še le na to dali zacariniti, slabo izkazala. Carinska politika je podpirala zgradbo države. Carina se ni zviševala, marveč celo nasprotno znižala. Prepoved uvažanja luksuznih predmetov se ni obnesla. Dela se na to, da se odpravi izvozna carina. Uvozna carina je dala visoke dohodke. V bilančnem računu za l. 1920 presega uvoz 2 milijardi D. Za časa uvozne prepovedi se je mnogo tihotapilo tako, da se je moralo ojačiti obmejno orožništvo. Za obmejno službo je potrebnih 12.000 mož, dočim se jih je moglo vnovčiti le 8.000, večinoma odpuščenih vojakov in Rusov. Kmalu naj se objavi novi carinski zakon in se prične z revizijo splošnega carinskega tarifa. Osobje na carinskih uradih se mora povečati. V to svrhu se bodo otvorili kurzi za izobrazbo carinskih uradnikov.

Nadalje je govoril minister o valutni in devizni politiki, ki se je doslej vedno pokazala kot pogrešana. Devizna centrala, ki je bila ustanovljena marca 1919, je delovala sprva dobro, potem pa je postalo njeno delovanje pomanjkljivo. Izvozniki niso hoteli deviz temveč le blago in so s tem povzročili padanje dinarja. Februarja 1919 je dinar silno padel, zato je prevzelo finančno ministrstvo kontrolo glede deviz. Rezultati so bili vsak dan slabši. Špekulantje se niso zmenili za prepoved izvažanja deviz. V različne afere so bili zapleteni tudi uradniki, ki so bili seveda kaznovani. Uvidelo se je, da obstojata samo dve možnosti: svobodna trgovina ali monopol. Nova naredba o devizah je stopila v veljavo 1. junija in je dovolila svobodno trgovino. 12. avgusta so bile razveljavljene vse omejitve. To pa je prineslo takoj presenečenja. Dinar je v Parizu rapidno padel, kar je povzročilo kroženje bankovcev do 2 milijard, ki pa so kriti po državnih domenah v vrednosti 4 milijard dinarjev. Kritični položaj je silil, da se trgovina z devizami zopet omeji. 25. septembra je izšla tozadéva naredba.

Končno se je dotaknil minister financ državnih dolgov. Višina dolgov pri zaveznikih še ni dognana. Zavezniki sami nimajo glede njih točnih podatkov in dogajajo se slučaji, da nam en in isti znesek dva ali trikrat zaračunajo. Popisovanje obligacij vojnih in predvojnih dolgov bivše monarhije bo kmalu zaključeno. Čakamo še na izpraznitev krajev, ki nam pripadajo po rapalski pogodbi. Črnagora ima sledeče dolgeve: 6 milj. perperov iz leta 1909, 3 milijone perperov iz leta 1910, 7½ milijona frankov (1913) in 1 milijon dinarjev (1904), skupno 17 milijonov dinarjev. Dolgovi Hrvatske in Slavonije znašajo 48 milijonov K, Bosne in Hercegovine 257.030.179 K, Slovenije 25 milj. K in 270.000 švicarskih frankov, Dalmacije 6.152.597 kron. Vojni dolgovi pri Angliji in Franciji znašajo 936 milijonov frankov, od Amerike smo dobili 62 milijonov frankov. In natu- ra dolgujemo okrog 1 milijarde frankov. Vojni dolgovi znašajo skupno krog 2 milijardi frankov, poveljni dolgovi 357 milj. 200.000 frankov. Notranji dolgovi znašajo 900 milijonov kron. S 25. junijem 1922 je treba izplačati 65 milijonov za izvršitev agrarne reforme.

Tako se glasi v glavnih potezah poročilo finančnega ministra, ki je zelo odkrito in da mnogo misliti.

JANKO LEŠNICA:

Tretji jugoslovanski zadružni kongres v Ljubljani.

Po Beogradu in Zagrebu se je vršil to leto dne 29. in 30. septembra v Ljubljani tretji jugoslovanski zadružni kongres. V Beogradu se je ustanovil Glavni zadružni savez v Beogradu, ki obsega danes 12 pokrajinskih zvez z okoli 4000 zadrugami in nad 600.000 zadružniki. V Zagrebu lansko leto vsled političnega prerekanja, ki so ga povzročili večno nezadovoljni, a za zadrugarstvo prav malo delavni radičevci, ni došlo do pravega dela, v Ljubljani pa se je temeljito in resno razpravljalo o enotni zadružni zakonodaji za celo našo kraljevino ter o nalogah zadružništva glede organizacije narodne štednje, narodnega kredita in dviganje splošnega kulturnega nivoja našega ljudstva potom zadružništva. Opravilo se je v tem oziru v našem mirnem, res da bolj hladnem slovenskem ozračju veliko koristnega dela. Tudi v tem pogledu, da se je temeljito razpravljalo o potrebi splošne zadružne naobrazbe, glede katere smo prav daleč zaostali za Angleži, Danci, Nemci in Čehi, v naši notranjosti pa, zdi se mi, precej zdatno za Srbi.

Meni osebno je kakor vsakemu delavcu v zadrugah ta stvar prav posebno pri srcu. Saj vidim vsak dan, da naša publika in med njo celo največji del naše inteligence, smatra zadrugo kot ceneno sredstvo za doseg kredita, za boljši nakup raznih potrebščin, ali celo za lahko ustanovljivo akcijsko družbo v ne vem vse katere svrhe. Ne pojmi pa naša publika, da tvori zadružništvo novi svetovni gospodarski nazor, ki hoče uničiti stari in že preživeti gospodarski liberalizem, ki hoče v vseh panogah narodnega gospodarstva postaviti na mesto konkurenčnega sistema kooperativni, zadrugarski, to je delo vseh za enega in delo enega za vse. Zadrugarji ne govorimo sicer mnogo o socializmu, smo pa socialisti v praksi. Razlikujemo se od socialistov kot politična stranka v tem, da ne skušamo zboljšanja gospodarskih razmer za posameznika naprtiti državi, katero bi se moralo z neizmernimi žrtvami na imetku in krvi državljanov v ta namen šele reorganizirati, temveč da iščemo stikov z že obstoječimi razmerami. Mi se obračamo na posameznike, jih združujemo in skušamo potom združenja v zadruge doseči popolno sigurnost za gmetno existenco posameznika. Ta princip je ena glavnih podlag zadružništva in če se s sredstvi, ki jih je sklenil tretji jugoslovanski zadružni kongres v Ljubljani, pripomore kaj za njegovo popularizacijo, smo v Ljubljani opravili tudi v tem pogledu lep kos koristnega dela.

Četrtek 29. septembra je bil posvečen bolj notrajnemu delu. Dopoldne je zboroval upravni odbor Glavnega zadružnega Saveza, na katerem je poročal tajnik GZS profesor dr. Prohaska o delovanju saveza v minulem letu. Skozi celo poročilo se je vlekla ena rdeča nit: nasprotovanje in nerazumevanje zadružnih nalog in zadružnega dela v vodilnih vladnih in političnih krogih. V četrtek popoldne so zborovale sekcije, upravna, kreditna in sekcija za kulturo na selu, katere so premotrile gradivo za predavanja in pripravile rezolucije za kongres.

V petek dne 30. septembra dopoldne se je vršila najpreje skupščina Glavnog zadružnog saveza. V sicer mali, pa prav čedni dvorani Akademskega doma poleg hotela »Union« v Ljubljani se je zbralo okrog 100 zadrug-

garjev. Došli so pred vsem in bili na vdušeno pozdravljeni zastopniki češkega zadružništva inženir Ferdinand Klindera, predsednik Ustredni jednoty hospodárských družstev v Prazi, dr. Ladislav Dvofak, ravnatelj iste zveze in znamenit češki zadružni pisatelj, kanonik dr. Fr. Bulla, predsednik Ustredniho svazu v Brnu in prof. dr. Hrdlička, podpredsednik slovaške zadružne zveze v Bratislavi. Inž. Ferd. Klindera je v svojem odzdravnem govoru naglašal, da so šli lansko leto češki zadrugarji na francoski zadružni kongres v Lillu v znamenje hvalečnosti do francoskega naroda, ki je doprinesel toliko žrtev tudi za osvoboditev češkoslovaškega naroda. A to leto so šli zastopniki češkega zadružništva do svojih jugoslovanskih tovarišev, ker jih vleče k njim srce, staro prijateljstvo iz časov, ko smo se borili ramo ob ramo proti dunajskemu nasilju. Češko zadružništvo se je že lotilo tudi najvišjih nalog narodnega gospodarstva; koncentriralo je v svojih organizacijah malodane ves kmečki denar (Vloge vseh čeških zvez presega dve milijardi čeških kron. Op. p.), organizirala docela kmečki kredit, potegnila je nase trgovino s kmetijskimi potrebščinami in sedaj dela na kmetijski industriji. Nastajajo zadružne elektrarne, cukrarne, sušarne, mlinci, mlekarne in sirarne, tvornice za cikorio, strojarne itd. Čas ni več daleč, ko bode moglo češko zadružništvo s svojimi industrijskimi izdelki zalagati vse ostalo slovansko zadružništvo. Na to se je inž. Klindera spominjal gladojučega ruskega naroda in prosil, naj pristopi tudi jugoslovansko zadružništvo k pomožni akciji.

Videli smo na kongresu zbrane tudi jugoslovenske zadružne prvake: našega »otca Miko«, to je Mihajla Avramovića, ustanovitelja srbskega zadružništva, prof. Jurića iz Osjeka, temperamentnega dr. Frangeša in dr. Fr. Poljaka iz Zagreba, dr. Bervaldija in ravnatelja Antičevića iz Splita, ljudi raznih ver in plemen našega naroda, a neumorno delavnih za povzdigo našega jugoslovenskega zadružništva.

Skupščina in kongres sta se vršila pod predsedstvom dr. A. Korošca. Od referatov mi je posebej omeniti krasno predavanje kabinetnega šefa g. Miloša Stiblerja o smernicah enotnega jugoslovenskega zadružnega zakona, ki je nujno potreben. Sedaj ima Srbija lasten zadružni zakon (ki je, mimogrede rečeno, modernejši kakor naš), avstrijske pokrajine imajo zopet drug zadružni zakon, Hrvatska, Vojvodina in Bosna pa nimajo sploh nobenega. Enotno delo je vsled tega silno otežkočeno. O smernicah za novi zadružni zakon je predlagal g. kabinetni šef posebeno rezolucijo, ki je bila soglasno sprejeta. Zanimivo v tej rezoluciji je to, da naj bi smela po novem zadružnem zakonu rabiti naslov »Zadruga« samo podjetja, ki odgovarjajo zadružnemu zakonu in da bi naj dobile zadruge gotove olajšave glede davka, pristojbin in pošttnin.

Zanimivo je bilo predavanje g. Avramovića o kmetijskem kreditu. Premotrival je oblike kmetijskega kredita od starih časov sem in prišel do zaključka, da je zadruga najprimernejši nositelj kmetijskega kredita. Ako zadružništvo ne bi imelo samo dovolj denarja za oskrbo kmetijstva s cenenim kreditom, mu je dolžna pomagati država. Pri državnem kreditu za kmetijstvo mora veljati načelo, da ne daje država nobenih direktnih kreditov kakor je nameravano, temveč samo potom kmetijskih zadrug. V zvezi s tem referatom je bil referat ravnatelja Zadružne Zveze ljubljanske g. A. Kralja o organizaciji štednje. Predavatelj je opisoval zlo, ki nam ga je prinesla

brezmerina povoina razsipnost in pozival zadrage kakor vse druge prijatelje ljudstva, da pospešujejo štednjo v malem in velikem. Poleg velikih moralnih prednosti ima štednja potom vlog v zadrugah tudi to dobro stran, da se mora oskrbovati prebivalstvo s cenanim kreditom. To je v časih, ko stane bančni kredit v državi od 12 do 25%, neizmerne gospodarske važnosti. Predavatelj je predlagal potem rezolucije glede pospeševanja štednje.

O kulturi na selu sta se razgovorila v svojih predavanjih gg. Avramović in Jurić (Osiek). G. Avramović je podal o kulturi na selu izvanredno globoko zamišljeno sociološko študijo. Zbral je vse one momente, ki kulturo v mestu višajo, na selu pa zavirajo ali celo onemogočajo. Pokazal je razloge, ki povzročajo zaostalost higijene, šolstva, prometnih razmer in gospodarstva na selu. Iz celega predavanja je bilo čutiti globoko ljubezen, ki jo goji ta izvanredni mož do sela in zlasti do svojega srbskega seljaka. Naj bi se njemu in nam vsem posrečilo, da bi prišli v delo za kulturo na selu, to je za kulturno in gmočno povzdigo našega kmečkega ljudstva, vsaj do kolikor toliko zadovoljivih rezultatov! K temu predmetu je bilo sprejetih več člankarjevih resolucij, ki se tičejo osobito dela zadružništva za kulturo na selu, to je dela za splošno zadružno naobrazbo, dela za zadružno organizacijo mlekarstva in elektrifikacije našega sela.

Stavljenih je bilo končno več predlogov, ki se imajo sporočiti pristojnim ministrstvom. Pozvalo se je železniško ministrstvo, da individualizira železniške tarife, ki so bile povisane generalno za vse vrste blaga, tako da plačaš prevoz drv po isti tarifi kakor prevoz žafrana, dalje se je pozvalo železniško ministrstvo, da zgradi radi lažjega dostopa na morje železniški progi Bugojno—Sinj, Knin—Gospic (poročilo o devastaciji te na pol dovršene proge po naši premodri železniški upravi je bilo klasično!) in Bakar—Senj.

V soboto je povabila Zadružna Zveza v Ljubljani udeležence kongresa na Gorenjsko. Videli smo ne le te divne kraje gori do Bleda, temveč tudi dvoje krasno uspevajočih zadružnih podjetij, namreč Sitarsko in žimarsko zadrugo v Stražišču pri Kranju in Žebljarsko ter kovinarsko zadrugo v Kropi. Prva izdeluje vseh vrst sita za domačo potrebo, osobito pa za izvoz ter je edino podjetje te vrste v Evropi. Druga zadruga pa je že pravo tvorniško podjetje s 300 delavci ter izdeluje žeblice vseh vrst. Ta zadruga je lep primer, kako se da iz stare domače obrti napraviti moderno, stalno napredujoče industrijsko podjetje.

V nedeljo dne 2. okt. so pa poleteli udeleženci kongresa na povabilo Zadružne Zveze v Celju v najsevernejšo našo jugoslovensko postojanko, v Maribor. Nekateri, ki že poznajo lepo naše Celje, so sicer hoteli v Celju uiti, toda se pozneje niso kesali, ko so videli, kako ljubeznjivo so nas Mariborčani sprejeli in ko so videli divno se razvijajoče naše dravsko mesto ter bogato njegovo vinorodno okolico.

Na kolodvoru nas je sprejel v imenu slovenskega Maribora župan g. Grčar in v imenu okr. glavarstva g. dr. Poljanec. Nato smo si nekoliko ogledali mesto ter šli potem v vinarsko šolo, kjer nas je pozdravil in nam vse razkazal g. ravnatelj Žmavc. Popoldne je vse udeležence pogostila v svojem krasnem domu Posojilnica v Mariboru. Načelnik Posojilnice g. dr. Rozina je ob tej priliki v krasnem govoru obrazložil delo mariborske Posojilnice in pomen Narodnega doma za razvo, mariborskega Slovenstva ter žel od gostov in domačinov navdušeno priznanje. Popoldne so se nekateri podali na Falo, drugi so si ogledali javni telovadni nastop mariborskega Sokola. Prijeditev je vsled dovršene telovadbe društva in vojaštva zelo imponirala. Bil je lep dan, ki bo ostal marsikomu v prijaznem spominu.

Drugo leto se vrši 4. jugoslovanski zadružni kongres v Splitu. Takrat na čim mnogoštevilnejše svidenje!

Ruski seljak in sovjetska vlada.

Velika večina ljudi še danes misli da je rusko katastrofo izževala nenavad-

na suša a ne ekonomska politika sedanje sovjetske vlade. To mišljenje je napačno, kajti Rusija gladuje že davno. Gladuje že od dne, ko so se boljševiki polastili vlade. Letos je glad zavzel večje dimenzije in se pretvoril v katastrofo, ki je ni bilo več mogoče utajiti pred svetom. V februarju t. l. je javila sovjetska oblast, da v gubernijah Kaluga, Rjazan in Tula ni dovolj zemlje posejane in je treba storiti vse korake, da se spasi poldrugi milijon ljudi, ki jim preti lakota. Kaj je ukrenila vlada? Po stari navadi je pooblastila nebroj komisij, ki so se sestajale, razpravljale in kovalle načrte, ki pa so ostali vsi na papirju. Nekaj časa se je mnogo govorilo o umetnem gnojenju in o povišanju produkcije. Neki poizkusi o umetnem gnojenju in elektrifikaciji zemlje so jim vdahnil fantastične načrte. Vpoklicali so tri letnike in stvorili posebne delavske armade. Toda spregledali so, da manjka semena in ves napor je bil zopet zaman. Sovjetska oblast se je torej resno borila proti gladi, ni pa hotela svetu priznati, da je nesposobna ga zatreti. Vladni organi so oficijelno izjavljali, da se kaže izborna letina in da je posejane toliko zemlje, kot leta 1916, med tem pa so stradali prebivalci ob Volgi.

Boljševiki so morali radi zunanje politike prikriti istino. Ekonomsko katastrofo so tajili tako dolgo, dokler niso sklenili trgovskih pogodb. Šele sedaj iščejo pomoči celega sveta. A v svojem apelu na Evropo niso iskreni. Po Čičerinovih izjavah strda 18 milijonov prebivalcev. Zanje zahteva 660.000 ton živeža. Te milijone bi trebalo z omenjeno količino preživljati eno leto. Pri tem bi odpadlo na osebo letno 37 kg. dnevno 100 gramov. To je izredno malo, saj je Rusija vpotrošila v mirnem času 400 gramov kruha na osebo ne glede na ostala hraniva. Za setev zahteva sovjetska vlast 250.000 ton. S tem bi ne posejali niti toliko zemlje kot lani. Končno pa, kdo more garantirati, da ne bodo gladni kmetje porabili za hrano zrnja, namenjenega za setev? Boljševiki vedo, da je pomoč, kakršno iščejo, nezadostna in da jo bo treba vsako leto ponavljati, a to je baš njihov namen. Na eni strani hočejo zmanjšati katastrofo, na drugi pa prisiliti Evropo, da prehranjuje Rusijo gotovo število let, ki je potrebno sovjetski vladi, da se opomore od posledic svoje ekonomske politike.

Posledice njihove politike pa so strašne. Letošnja žetev ne znaša niti osmine normalne žetve. Leta 1916 je bilo v Rusiji posejanih 92 milijonov hektarov, l. 1920 je bila ta površina zmanjšana za 20%, l. 1921 za nadaljnjih 42%, torej na 53 milijonov hektarjev. V mnogo strašnejši progresiji je padlo število živine, ki so jo morali poklati kmetje radi pomanjkanja krme. Tako je padlo število svinj za 90%, govedi 62%, ovac 25%. Ravnotako primanjkuje poljskih strojev. Sovjetska oblast ne more kmetu nuditi niti toliko kos in plugov, da bi pospravil borni letošnji pridelek.

Naravna posledica je, da se upirajo kmetje, požigajo vasi in gradove, in mesto miru, ravnopravnosti in pravice teče nedolžna kri seljakov, mesto socialne enakosti vlada najhujši razredni boj. Kmetje se hočejo otrasti nadvlade enega razreda, ki je nesposoben stvoriti novo družbo. Često se je dogajalo, da je suša uničila letino ob bregovih Volge, a Rusija ni zbog tega spričo primerne organizacije izvozila niti puda mani. Boljševiki so vse desorganizirali. Seljaki to uvidevajo in se branijo s pasivno rezistenco. Boljševikom preostajeta samo dva pota: ali se umaknejo, ali pa spremene svojo politiko.

Politične vesti.

Radikalna stranka bo imela 22. nov. v Beogradu kongres za vso državo.

Pašič pojde v Pariz. Da doseže končno razčiščenje v albanskem vprašanju, pojde min. preds. Pašič te dni v Pariz. Naši vladi je ležeče na tem, da mirnim potom, brez prelivanja krvi, reši arnavtsko vprašanje ter predloči državnikom entente usodepolne posledice arnavtskega rovanja. Upamo, da se tako prepreči krvavi konflikt ob albanski meji. Naše čete pod generalom Krsto Smiljaničem pa so pripravljene na vse možnosti.

Popolno izpraznitev Dalmacije je pričakovati v najkrajšem času. Italija-

Ljudsko vseučilišče v Celju.

Ker bo prihodnji ponedeljek, dne 10. oktobra g. dr. Schwab odsoten, predava mesto njega g. vlad. svetnik Emilijan Lilek o „francoski revoluciji“ (nadaljevanje prvega predavanja).

ni so doslej še vedno držali tretjo cono. Ker so sedaj tehnična dela za njeno izpraznitev skoro dovršena, je pričakovati, da bodo tudi ti deli kmalu prešli v našo upravo.

V Trstu zopet mir? Kakor so poročale vesti dne 5. tm., se je ta dan stavka v Trstu končala in se je delo v ladjedelnicah zopet vzpostavilo.

Vprašanje albansko jugoslovenskih mej je glasom poročil iz Rima rešeno sporazumno med Francijo, Anglijo in Italijo tako, da ostanejo v glavnem veljavne meje, določene na veleposlaniški konferenci v Londonu l. 1913, z nekaterimi korekturami v prilog Jugoslaviji pri Podgorici, Prizrenu in Debru.

Katoliški duhovniki v južni Srbiji kot protidržavni rovarji. V južni Srbiji se je med Arnavti pričelo živahno protidržavno gibanje. Hoteli so se zanetiti arnavtski upori za hrbtom naše vojske. Kot kolovodje teh rovarstev so oblasti aretirale 4 katoliške duhovnike. Našli so pri njih kompromitujočo korespondenco. Oddani so sodišču.

Ob albanski meji. Da se ojači naša posadka ob albanski meji, je min. svet sklenil, v področju skupljanske armije vpoklicati pod orožje več letnikov. Živahno gibanje za demarkacijsko črto kaže, da se Arnavti pripravljajo za napad.

Zmede v Albaniji. Iz Beograda poročajo, da se je javila pri francoskem poslaniku na našem dvoru deputacija Miriditov, ki je zaprosila poslanika, naj se zavzame pri francoski vladi za neodvisnost miriditskih in malisorskih plemen, ki so katoliška in nočejo ostati pod jarmom muslimanske vlade v Tirani, ki da je čisto navadna podružnica turške vlade v Mali Aziji. Zagrebški »Večer« pa poroča iz Korče, da je vsled neuspeha tiranske vlade proti Miriditom prišlo do njenega odstopa. Sorodnik ubitega Esadpaše Ali Mehmed beg je dobil nalog za sestavo nove vlade, ki bi pa — kakor znamenja kažejo! — ne nadaljevala italofilske politike.

Za predsednika reške države je bil v seji reške konstituante dne 6. tm. izvoljen z 57 glasovi profesor Ricardo Zanella, vodja avtonomaške stranke. 11 glasovnic je bilo praznih. Danes sestavi Zanella novo vlado.

Madžarske tolpe v Burgenlandu so pričele obstreljevati avstrijske postojanke pri Brucku ob Litvi in celo odprto mesto Bruck samo. Avstrijska vlada je pri ententi vložila oster protest proti tem kršitvam mednarodnega prava. V imenu male entente je rumunski zunanji minister Take Jonescu v Londonu angleškim državnikom izjavil, da mala ententa ne bo pripustila, da se krši trianonska pogodba.

Jugoslovenska komunista dr. Markovića in Mikića so dunajske oblasti zopet izpustile na svobodo.

Japonski cesar leži na smrtni postelji. Njegova bolezen se je zelo poslabšala in prebivalstvo pričakuje njegove smrti.

Iz Korotana.

Slovenske domove še vedno požigajo. Dne 2. okt. ponoči ob 22. uri je, kakor vse kaže, zločinska roka podtaknila ogenj pri vrlem narodnjaku p. d. Kosu v Kazazah, Jožefu Čumniku. Začela je goreti slamnata kopa pri skednju, odkoder se je ogenj razširil z veliko naglico po vsem pohištvu in upepelil popolnoma vseh pet objektov. Družina je mogla rešiti le malo reči. Pogorel je tudi skedenj pri sosedu Žušovu. Predno je začelo goreti, je nekdo sprožil na vasi tri strele. Ako bi bil vlekel veter, bi bila lahko pogorela cela vas. Škode ima samo Kos najmanj 2—3 milijone n. a. K. Takšna je na Koroškem prva obletnica nesrečnega plebiscita. Vsi pošteni ljudje, tudi od Slovincem nasprotni stranke, obsojajo tako hudobno ravnanje.

Nad rudnikom Bleibergwerke Union v Mežiški dolini je na ponovno intervencijo Anglije ukinjen sekvester in je rudnik predan neki angleški družbi kot novi lastnici.

Mariborske novice.

Mariborski knezoškoč dr. Mihalj Napotnik je glasom poročila »Slovenca« zelo opasno obolel. Bil je že previden.

Balakovičev koncert se vrši 10. tm. v Götzovi dvorani (ob 20. uri).

40-letni jubilej svojega službovanja v delavnicah južne železnice v Mariboru je praznoval 6. tm. ključavničar Anton Kirschner.

Ptujske novice.

Kdo pa so sedanji socialni demokrati v Ptuj? K pod tem naslovom v št. 115 »Nove Dobe« priobčenemu članku smo prejeli od prijatelja našega lista sledeče pojasnilo, ki ga lojalno priobčujemo: G. Šegula je železničarski uslužbenec ter že dolgo let vodja železniških delavcev ter krajevne organizacije JSDS, pri kateri so večinoma vsi železničarji. On je med temi še najbolj pametno misleč pristaš ter ni od tiste struje, ki bi delovala proti državi, temveč je po preobratu se vedno priznaval Slovence. V stranki se je moral pokoriti večini, s katero pa se v mnogih slučajih ni strinjal. Res je, da je zahteval nemški učni jezik in nemške šole od Narodnega sveta, toda po njegovem zahtevu je to storil samo radi tega, da bi se ne izvršil prehitri prehod od nemškega pouka na slovenski, ker bi otroci ne mogli pouku slediti, ni pa imel od ptujskih Nemcev in nemškutarjev nobenega naročila, da bi branil njihove interese. Upam, da bo g. Šegula stal še enkrat v vrstah narodnih bojnikov in da mu ni naliubše, ako se je večina ptujskih Nemcev in nemškutarjev pridružila socialdemokratski stranki, ki je morda na tihem zasledovala res druge cilje, kakor je to bilo v državnem interesu pravilno, toda g. Šegula sam tega ni toliko kriv kakor ravno na novo pristopivši člani.

Celjske novice.

Seja občinskega odbora celjskega je sklicana za v ponedeljek 10. tm. ob 16. uri v mestni posvetovalnici. Na dnevnem redu so točke zadnje seje ter nekaj novih.

Ruski koncert. Ponovno opozarjamo občinstvo na koncert ruskega pevskega zbora iz Strnišča, ki se vrši danes ob pol 9. uri zvečer in jutri ob 3. popoldan v veliki unionski dvorani. Nudil bo prvovrsten umetniški užitek, ker krasno rusko pesem bodo peli oni, ki jim je najbližja, sinovi velike Rusije sami, ki so povsod, kamor so še z njo prišli, pustili za seboj najlepše utise. Z ozirom na to in pa ker je čisti dobiček koncerta namenjen zboljšanju razmer siromašnejših ruskih begunciev v Strnišču, je pričakovati najobilnejše udeležbe. Pokazimo svojim ruskim bratom razumevanje za njihovo umetnost in pa usmišljeno srce za njihovo nesrečo!

Težki časi so nastopili zopet za javne in druge nameščence. Draginja živil pojde neprestano v vrto glave višine. Savinčani zahtevajo za krompir po 8 K za 1 kg, če ga hoče kdo sploh milostno dati. Tudi cene drugim življenskim potrebščinam na trgu in sicer rastejo neprestano. Vse dozdajne draginjske doklade komaj zadoščajo za golo življenje. Kje pa so drva, premog, obutev in obleka?

Prememba v trgovini. Na mestu bivše Kosove trgovine s čevlji v Aleksandrovi ulici je otvoril enako trgovino g. A. Frece.

Na »Trgovski nadaljevalni šoli« v Celju je pričel redni pouk v četrtek, 6. tm. ob 16. uri popoldne. V šolskem letu 1921/22 se bo poučevalo v istem času, kakor v preteklem šolskem letu, torej vsak torek in četrtek od 16. do 20. ure.

Gospodinjstva šola v Celju prične šolsko leto v soboto, dne 15. oktobra ti. — Vpisovanje gojenk bo 15. oktobra ti. od 11. 12. ure v pisarni ravnateljstva deklitiške meščanske šole.

Zelen plišast klobuk je pozabil nekdo v prijavnem uradu tukajšnjega policijskega urada. Lastnik se naj tam javi.

UPISIVANJE DRŽAVNOG ZAJMA.

Mnogi su se novčani zavodi obratili sa molbom na ministra Financija, da im se, jer nisu mogli da obave sve upise zajma, koji su se nagumili u zadnji čas, dozvoli, da mogu i dalje vršiti upisivanje. Ministarstvo Financija je toj molbi, jer se doista pokazalo, da je pravo i življe upisivanje s raznih razloga započelo tekar zadnjih par dana, određenih za upis zajma, udovoljilo i dozvolilo, da se upisivanje zajma **može vršiti zaključno do 15. ovog meseca.**

O značenju ovog zajma i njegovoj potrebi pisano je već mnogo, tako da je njegova svrha i namjena već svakom poznata. Sa zadovoljstvom se može konstatovati, da je zajam u zadnje vrijeme naišao na mnogo više razumevanja, pa so upisi počeli priticati mnogo življe, da se s toga morao produžiti rok njegova upisivanja i tako omogućiti sudjelovanje u njemu svima, koji to žele. Ovo je svakako povoljna i utješljiva činjenica, kao i znak trijeznog shvaćanja dužnosti prema državi. Po dosadanjim rezultatima zajma, koji su sindikatu novčanih zavoda stigli, može se reći, da je upis približno zadovoljavajući. Produženje upisa omogućit će, da će oni biti valjda posvema uspješni, unatoč pasivne rezistencije nekih krugova. Koliki su rezultati dosadanjeg upisa, ne može se još reći, jer iskazi stižu dnevno te se srednju tako, da će se definitivni rezultat moći znati iza 20. ovoga meseca. Ovom se zgodom umoljavajo novčani zavodi, kod kojih se vrše upisi, zajma, da žurnale po upisima do 30. rujna (septembra) čim prije zaključie, te odmah Sindikatu pošalju. Što se pak naknadno od prvoga do 15. ovoga meseca upiše, neka odmah po izmaku ovog roka prepisom žurnala jave, ali na taj način, da na tom žurnalu također vidljivo istaknu i svotu upisanu u redovitom roku (do 30. septembra), tako da je odmah vidljivo, kolika je suma kod dotičnog zavoda u svemu potpisana.

Dnevna kronika.

Poročilo o izletu slovenskih kmetovalcev v Srbijo nadaljujemo v prihodnji številki.

Na dunajskem velesejmu je po dozdajnih računih strokovnjakov znašal promet 25 milijard avstrijskih kron.

Naša vrla omladina. »Jadrane«, napredno jugoslov. akademsko društvo v Ljubljani, je podpisal 4000 K drž. posojila.

Na Bledu so zavedni domačini in letoviščarji dne 14. avg. priredili slavnosti v korist »Jugoslov. Matici«, ki so dale 46.553 K čistega dobička.

Napadi na učitelja. V Makolah so surovi fantje že dvakrat napadli učitelja Gabrščka. Prvikrat so ga z noži ranili. Nedavno so ga napadli vnovič. Učitelj pa je imel s seboj repetirko in ker se je napadalec vključ učiteljevim opominom zaletel v njega z nožem, je Gabršček ustrelil in zadel napadalca v trebuh.

Ovseni riž, hranilo za otroke in bolnike, je pričel izdelovati prvi mestni mlin v Celju. Glej oglaš!

Razprava proti morilecu ministra Draškoviča se je pričela 6. tm. v Zagrebu.

Seja Trgovsko-obrtne zbornice, spopolnene s 24 člani bivše Štajerske, Prekmurja in Koroške se je vršila 6. tm. v Ljubljani. Predsednik g. Knez je nove člane iskreno pozdravil. V njih imenu je g. Ivan Rebek iz Celja prečital izjavo, ki zahteva ustanovitev samostojne zbornice za ozemlje nove mariborske oblasti. — Zbornica je podpisala 200.000 K državnega posojila.

»Uradni list« št. 121 (z dne 4. okt.) prinaša vladno uredbo o poštnem hranišnem, čekovnem in virementskem prometu v kraljevini SHS (ustanovitev enotne poštne hranilnice za vso državo). — »Uradni list« št. 120 pa je prinesel pravilnik o reguliranju prometa z devizami in valutami.

Katera šola na deželi proda še dobro ohranjeno in celotno zbirko Janskyjevih slik? Ponudbe se prosí na vodstvo mestne deške osnovne šole v Celju.

Zveza narodov je poslala posebno delegacijo na Dunaj, da prouči možnost, da se premesti stalen sedež zveze na Dunaj.

Medicinsko fakulteto v Beogradu je min. svet v seji 5. tm. ukinil. Enako

tudi medicinsko fakulteto v Ljubljani in tehnično fakulteto istotam. Vse zaradi finančnega položaja države.

Italijanska divjaštva v Gorici. Te dni so napadli goriški fašisti podružnico »Ljublj. kred. banke« v Gorici in jo popolnoma demolirali, razbili z bombami in granatami vse prostore in povzročili ogromno škodo. Tudi so napadli in razbili prostore mirenske čevljarke zadruga. Pripravljajo se baje še druga nova nasilja nad našim življenjem v neodrešeni domovini.

V Pragi je minoli teden umrl znani tovarnar »žitne kave« František Vydra. Bil je eden najodličnejših čeških industrijcev. Časopis »Domači prijatelj«, ki ga je izdajal svoj čas za svoje slovenske odjemalce in ki ga je urejevala pisateljica Zofka Kvedrova, bo gotovo še marsikomu v spominu.

Ali veste, kaj je kloaka? Ne? Potem vtaknite nos v št. 111 mariborske »Straže«! Samo glejte, da Vas ne zade ne kap vsled neznosnega smrada.

Usposobljenostni izpiti za obče ljudske šole in za meščanske šole pred državno izpraševalno komisijo v Mariboru (na drž. moškem učiteljišču) se pričeno v četrtek, dne 3. novembra 1921. Pravilno opremljene prošnje naj se vpošljejo pravočasno potom okrajnih šolskih svetov, da bodo do 25. oktobra tl. v rokah izpraševalne komisije.

Nov strokovni list v Mariboru. Na občinih zborih društva odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru dne 1. okt. 1921 ter v Celju dne 2. okt. 1921 se je soglasno sklenilo, da se začne s prihodnjim mesecem izdajati strokovni list »Odvetniška pisarna« kot glasilo odvetniških in notarskih uradnikov po Sloveniji. Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Celju je soglasno sklenilo izročiti večjo svoto za tiskovni fond, isto stori društvo mariborskega okrožja in ptujska skupina. Zanimanje za to prepotrebno stanovsko glasilo dosega zamenjanev in pozabljenega uradništva te stroke je v vseh krogih veliko in se pričakuje, da bode list uspeval tudi v materialnem oziru.

ŠE NEKAJ ŠTEVILK IZ STATISTIKE O PREBIVALSTVU JUGOSLAVIJE.

Statistika kaže, da je število prebivalstva Srbije vsled 6-letnih vojn padlo od 4.600.000 na 4.157.140, namesto da bi bilo naraslo. Tudi v Črni Gori se je znižalo število od 250.000 na 172.960. V Sloveniji smo ostali prilično pri istem številu.

9.546.760 prebivalcev naše države je **Jugoslovenov**, 190.481 drugih Slovanov, torej 84% slovanskega prebivalstva. Prevladuje srbohrvatski živelj (74% vsega prebivalstva). **Nemcev** v celi državi je 508.474 (to si naj zapiše za ušesa Cillierca, ki je svoi čas trdila, da je Nemcev v državi toliko kot Slovencev!), **Madžarov** 494.163, **Arnavtov** 479.084, **Rumunov** 175.315, **Italijanov** 2.585, drugih narodnosti 186.930. V Sloveniji je Nemcev 39.631. Iz te statistike je jasno razvidno, da je naša država jugoslovenska narodna država. Samo 16 odstotkov je tujih narodnosti.

Po veroizpovedi je 5.454.212 pravoslavni, 4.474.869 rimskih katoličanov in 1.343.370 muslimanov.

Jugoslovanski gasilec.

Gasilska župa Žajnska je sklicala na dan 2. oktobra tl. v Kapljovas izredni občni zbor, katerega so se udeležili delegati 24 društev. Pred občnim zborom je nastopilo 5 društev z brigadnicami pri skupni vaji, kojoj je vodil in nadziratov. župni načelnik, dr. R. Bergmann. Vaje so dobro uspele ter pokazale izurjenost in pripravljenost. Med letom se bodo enake vaje sklicale še na večih krajih. — Delegacija je sklenila prirediti dne 23. okt. tl. v Žalcu župni vaditeljski tečaj, katerega se mora udeležiti vsaj eden vaditelj posameznih društev. Drugi tečaj se predvideva za prihodnji spomlad. Za podpore iz gas. sklada se priporoča, naj se zglašijo le najbolj zadolžena in novoustanovljena društva, ki so res nujno podpore potrebna. — Po obč. zboru je proslavljalo domače društvo z vrtno veselico svoi desetletni jubilej.

Laško. Prostovoljno gasilno društvo v Laškem se tem potom presrečno zahvaljuje vsem cenjenim damam iz Laškega, ki so darovale ali pripomogle k

pecivu, ter vsem dobrotnikom, ki so na en ali drug način pripomogli k tako lepo uspeli vinski trgatvi, katere čisti dobiček znaša 4122 K 60 v.

Turistika in šport.

Filatelistiška zadruga. Pred kratkim se je osnovala v Zagrebu filatelistiška zadruga z o. z. Zadruga je organizirana po primeru dunajskega Debesa in angleških filatelistiških zadrug. S to osnovo koraka naša filatelija bliže onemu lepemu razvoju, kateri se je dosegel v Nemčiji, Angleški in drugih državah. Pravi smisel filatelije je slabo poznan našim širjim krogom. Zadruga ima med ostalim tudi svrhom, da popularizira ta lepi šport, in kakor ga nekateri nazivljejo, znanost. Istotako je zadruga reakcija na razdrapanje naše filatelistiške prilike, pobijajoč korupcijo in pokvarjenost, katere se je na žalost tudi v našo filatelijo uselila. Pristopiti v zadrugo morejo vsi zbiralci znamk in filatelistiška društva. Informacije pošilja upravni odbor, Zagreb I., poštni predal 180.

Šport. Št. 40. Vsebine: inž. G. Zupanič: K XIII. mednarodni razstavi avtomobilov v Pragi. — Kolesarska dirka Ljubljana - Ribnica. — Zvezdna dirka v Ljubljano. — Borba za prvenstvo Slovenije v nogometu. — Sportno telovadništvo. — Beleške. — Slike z avtomobilne razstave v Pragi, zvezdne dirke v Celje itd.

Dopisi.

Iz konjiškega okraja. Eno najogabnejših nemškutarskih gnezd so bile in so še danes Loče. Na dan pred pogrebom našega kralja Osvoboditelja je igrata javno na vasi ciganska godba, zvečer se je pa potisnila v prostore prosljelega gostilničarja Valanta, ki je metal še v Jugoslaviji Slovence za najgršimi povskami iz svoje gostilne. Tam se je zabavala nadaljevala. A to še ni bilo dovolj! Zbrali so se, kakor pogostokrat, tudi na dan pred pogrebom kralja Petra Nemcogzir, nemškutari iz Loč. Konjic, Poljan v omenjeni gostilni, ki ne pozna nikake policijske ure, izzivali z nemškim petjem in hajl-kričanjem, da se je razlegalo daleč po vasi pozno v noč. Mar so izražali na ta način svoje veselje in upanje, da je umrl prvi in zadnji jugoslovanski kralj??! Tudi ni bilo razven na uradnih poslopih niti ene žalne zastave, čeprav so jih za časa Avstrije imele in razobešale vse hiše v vasi. In pri vsaki priliki so razobešali svoje frankfurterce — a do danes še ni imel nihče izmed teh, ki si polnijo žepe samo s slov. denarijem, toliko, da bi si kupil in razobešil našo državno zastavo ob naših narodnih praznikih. Nobeden nima denarja za to, niti večkratni milijonar P., niti trgovci, niti gostilničarji — čeprav so vsi vojni dobičkarji in obogateli od žuljev slov. kmeta in so vsi povprek prej razobešali nem. nac. in pruske zastave. — A ne samo v gostilni, tudi javno na cesti izzivajo z nemškim petjem in kolo-dvor oblegajo, da imajo potniki utis, da so se pripeljali v kakšen kraj v Nemški Avstriji. Skrajni čas bi bil, da bi posegla oblast z energično roko vmes in ponovno opozarjamo in prosimo našo pokrajinsko vladu v Ljubljani, naj napravi konec tem neznosnim razmeram, da bomo vsaj vedeli, da smo na svoji slovenski zemlji gospodarji — naše Nemce pa naj nauči respektirati državo, katere gostoljubnost uživajo.

Iz konjiškega kota. Dne 16. sept. je slo iz našega okraja lepo število rezervnih častnikov v Maribor prisegat kralju Aleksandru zvestobo. Konjiško renegatstvo pa je porabilo ta dan za najdržnejšo provokacijo tržkega prebivalstva. Naš fajerber, o kojem se govori, da skuša z na novo ustanovljenim nemškim »Männergesangsvereinom Gonobitz« (ima sicer slovenska pravila!) gojiti in pospeševati nemški živelj trga, je po trgu napravil generalne vaje z nemškim poveljem. Proti koncu vaje se je baje pred tvornico usnjaria Laurich vršila nekaka ovacija, češ, sedaj lahko dela fajerber nemoteno po nemški komandi, nihče se na to ne ožira, da se je jel nemški živelj v Konjicah lepo razvijati. S tem razvijanjem pa raste upanje, da Nemci spet pridejo na krmilo, kakor so bili pred preobratom. Po generalni vaji pa je v gostilni Martina Merkscha vino kar teklo. Pokrepiti so brčas hoteli na

ta način naš Fajerber z nemškim komandom. Dne 23. sept., tedaj še v dobi globokega žalovanja za kraljem Osvoboditeljem, je praznoval Oplotniški Orel otvoritev svojega doma. K tej otvoritvi so pohiteli konjiški svečeniki in precej ljudstva, ne oziraje se na to, da je v kraju griža in da je že dosti smrtnih slučajev. Gotovo jli je gnalo dejstvo, da so kar trumoma romali na omenjeno prireditev nemčurji in Nemci, ki bi bili gotovo razočarani, ako bi ne videli na prireditvi v svoji sredini samega g. arhiđijakona konjiškega, vodjo okrajnega glavarstva in celo tudi komisarja. Kakor pravijo, so se te prireditve udeležili vsi oplotniški nemčurji, da tako počaste »plodonosno« delovanje slovenskega telovadnega društva »Orel«, ki sicer tudi nosi slovensko trobojnico. Kako neki zgleda ta trobojnica, smo ravedn, da se je nemčurji in Nemci ne boje tako zelo, kakor na primer kake druge narodne ali državne zastave? Po 7. uri so se konjiški Orli in nemškutari vračali v trg z navdušenjem, ki ni kazalo kaj posebnega. Videti je bilo vozove požarne breme, Pretnerjevega in več drugih brez vsake luči, dasi je bila po trgu tema. V pozni uri so pa sedeli v kavarni Evers (kjer pravijo, da imajo nemškutari privilegiju podobno zaslonbo!) kapitan fajerbera dimnikar Kump, dalje Vallant, sodar Rudolf. Lepo je bilo, so pravili. »Für die Orli gib ich alles«, je dejal zadnji. »Ich hab für die Tombola spendiert«, Vallant je bil tako ginjen, da je jel praviti o gospodu in o novih zvonovih, na kar se je Rudolf dvignil in jel pobirati s klobukom za nove konjiške zvonove. »Denn dem Archidiakon sind die alten Glocken gestohlen worden.« Koliko je nabral, ne vemo. — Skoraj bi pa bilo prišlo do hujšega incidenta, da ni razsodnost pametnejšega zmagala. Pri nas se v zadnjem času ne more govoriti o varnosti, katere nam je tako potrebna, kakor dež po letošnji suši. Kdor slovensko in državno misli in mu je te misli brati s čela, izpostavljen je pretinam: »Passen sie auf, sie werden von den Deutschen Prügel bekommen.« Za to pa se res pravi narodnjak ne zmeni, ker je pri nas grozno pomanjkanje drv, a nam preti huda zima »und ist Prügelholz nicht zu bekommen.«

Vojniki. Dne 6. tm. je tu umrl župnik g. Jožef Potovšek po daljši bolezni.

Petrovče. Umrla je 7. tm. posestnica gospa Ana Kuder, po daljši bolezni, stara 60 let. N. v m. p.!

Frankolovo. Tu se je ustanovila kmečka hranilnica in posojilnica. Načelnik je g. Dominik Bezenšek. Zavod je že v prvih tednih svojega poslovanja dosegel lepe uspehe. — Ustanovimo tudi prof. Bezenškovo javno ljudsko knjižnico. Zanimajo se zanj zlasti naši vrli napredni kmečki fantje.

Polzela. V nedeljo so pri nas ponovne občinske volitve, ker so bile prve zaradi klerikalnih sleparij razveljavljene. Klerikalci delajo tudi sedaj z najgršim nasiljem in sleparijami. Izvabili so od nekaterih kandidatov napredne kandidatne liste, da odstopajo. Nobeden ni vedel, kaj podpiše. Povsod so klerikalni agitatorji prišli ponoči, ko so bili ljudje že v postelji, in so dali pole v podpis, češ da gre za nujno zadevo, da imajo nalog od okr. glavarstva itd. Za volitve zahtevamo komisarija.

Laško. Podpisovanje državnega posojila napreduje v naši občini slabo. Občina sama je podpisala 10.000.—, enake zneske sta podpisala le še gg. župan dr. Roš in postajanačelnik Brinšek. Vrlo dobro se je izkazalo naše uradništvo in državni nameščenci ter so podpisali po več tisoč kron sodnik Verbič, nadupr. Pleskovič, kontr. Strekelj in Svajger, davč. iztirjevalec Ferčnik, poštar Slavec, pismošojša Vorina i. dr. Paradokšno se sliši, da je podpisal pismošojša g. Vorina 1200 K, en veletržec 800 K, drugi pa 1200 K. Ali bodo na merodajnih mestih takele podatke kaj upoštevali? Upamo pa, da bodo tudi premožni Laščani storili svojo dolžnost, ko imajo še čas do 15. tm. Zlasti pričakujemo to tudi od obch denarnih zavodov.

Laško. Savinja je letos tako plitva, kakor že ni bila od 1. 1908. Takrat so na nekem kamnu zasekali črto, do katere je voda segala. Letos je padla še za 1 cm nižje.

Brežice. Boj radi občinskih volitev je končan. Vsi sloji meščanstva so se odzvali narodnemu klicu ter volili po

vrsti slovenske someščane. Intrige nemškiutarjev in nekaterih slovenskih zape-ljancev brez značaja jim niso nič poma-gale. Iz svoje srede smo si izvolili za žu-pana gosp. dr. Joža Zdolška. Mož kre-menitega narodnega značaja si je v kratki dobi pridobil srca v vseh slojih someščanstva. Dne 23. septembra tl. je vladni komisar g. dr. Vidmar zaobljubil prvo slovensko občinsko starešinstvo. S krepkimi in navdušenimi besedami je vlad. zastopn. opozarjal nove odbornike na žalostno preteklost v narodnem o-ziru ter jih pozval, da častno in dosled-no varujejo sedanjí narodni značaj me-sta Brežic, v čast in korist ne le ožjemu meščanstvu, temveč celi naši domovi-ni. — Za soboto dne 1. okt. je bila na-povedana prva občinska seja. Meščan-stvo in okolica se je na tistem priprav-ljala, da proslavi zgodovinski dan. Me-sto je bilo v zastavah. Ob 19 1/4 (7 1/4) uri zvečer, ob sviranju sokolske fanfare iz Krškega pod vodstvom brata Joška Pfejfer-ja, se je podalo meščanstvo v številnem sprevedu z lampiončki in bakljami pred mestno hišo. Vrlí pevski zbor iz Dobove pod vodstvom g. Vad-njal-a je zapel pozdravno pesem: »Slo-venec, Srb, Hrvat«, nakar je g. Unek v imenu slovenskega meščanstva pozdra-vil prvega slovenskega župana. Župan se je z balkona občinske hiše zahvalil zbranemu občinstvu za izkazano mu čast in zaupanje, ter zagotovil, da hoče z novo izvoljenim starešinstvom na čelu mesta Brežic storiti vse, da se oddol-ži izkazanemu zaupanju. Izvajanjem g. župana so sledili gromoviti klici: »Zdra-vo« in »Živijo«; sokolska fanfara je za-igrala narodne himne. Dobovčani pa so zapeli: »U boj«. Med velikanskim navdu-šenjem se je pomikal spreved po me-stu do Nar. doma, kjer je prijateljski se-stanek meščanov in okoličanov zaključil lepo in pomembno slavlje. Omeniti mo-ramo, da se je slavlja udeležil brežiški Sokol z naraščajem, požarna bramba z načelnikom g. Poljanškom, deputacije sokolstva Rajhenburg, Krško, Krškavas in Čatež. Salonski orkester pod vod-stvom velezaslužnega gosp. kanonika Mešiček-a nudil je pri prijateljskem se-stanku lep večer. Ta dan ostane vsa-kemu v lepem spominu.

Socijalna politika.

Viničarski red za Slovenijo je bil vključil naporom ministra za soc. politiko dr. Kukovca, ki ga smatra za ozirom na neznosno socialno bedo viničarjev pravičnim, odklonjen, ker se je uprl spre-jetju minister za poljedelstvo Pucelj.

Poselska zveza (tako se imenuje sedaj od klerikalcev ustanovljena stro-kovna zveza služkinj!) je sklenila in raz-poslala novo tarifo, po kateri ima dobiti kuharica, ki opravlja ob enem gospodinj-ska in hišna dela, mesečno 550 K, kuha-rica brez drugega posla 500 K, sobarica 400 K, pestunja 300, navadna služkinja pa 350 K mesečne plače. Služkinjam in gospodinjam, ki bi se tega tarifa ne ar-žale, se grozi z bojkotom. Vse lepo! Samo da gospoda pri tem menda ni po-mislila, da je zadela s tem predvsem srednje (t. j. obrtniške in uradniške) sloje. Bi pač trebalo malo razlike med temi in bogataši.

Prehrana siromašnih krajev. V mi-nistrstvu za socialno politiko se, kakor poročajo iz Beograda, proučava vprašanje, kako bi se čim boljše uredila or-ganizacija prehrane pasivnih krajev, ker je stara organizacija bila popolnoma u-kinjena. Verjetno je, da bo ta organiza-cija izročena oblasti, a tako dolgo, dokler te niso formirane, jo bodo vodile pokrajinske uprave. Železniškim direk-cijam se je naročilo, naj se zaprti že-lezniški vozovi dajo v prvi vrsti na raz-polago za prevoz moke in živeža v pa-sivne kraje.

Narodno gospodarstvo.

H M E L J.

XXVI. brzojavno tržno poročilo.

Žatec, 4. oktobra 1921. Živalno po-vpraševanje; zelo čvrsto 6200—6800 č. K za 50 kg.

PREMOG IN NJEGOVA ULOGA V SVETOVNEM GOSPODARSTVU.

Premog je najvažnejša dobrina za razvoj vsake industrije, kajti vsaka dr-žava, ki ima količkej razvito industrijo, ga potrebuje. Danes pa moremo označiti le tri države, ki slove kot prve v pridobivanju in produciranju premoga, dočim ga imajo druge države le za svojo last-no uporabo ali pa so več ali manj nave-zane na izvoz iz treh velikih omenjenih držav. Pred vojno t. j. 1913, je Amerika slovela kot prva produkcijska država premoga, nato je sledila Anglija in Nem-čija. V naslednjem navajamo tabelo o pridobivanju premoga v posameznih dr-žavah in sicer se pridobiva v sledečih državah rujaví in črni premog: Ameri-ka, Anglija, Rusija, bivša Avstrija, do-čim producirajo ostale le črni premog.

Dežela:	ML. ton:
Amerika	517
Anglija	292
Nemčija	190
Francija	40
Rusija	36
Avstro-Ogrska	54
Belgija	23
Japonska	17
Brit. Indija	16
Avstralija	14
Kanada	14

Nemčija je producirala poleg tega še 87 mil. ton rujavega premoga, bivša Av-strija pa 13 mil. ton črnega in 36 mil. ton rujavega premoga. Glavna izvozna dr-žava je bila Anglija, nato je sledila Nem-čija, ki je izvozila okoli 50% in Amerika 25%. Uvažalo se je v Francijo, Italijo, Holandsko, tudi v Nemčijo se je uvažal premog, toda veliko manj, kot ga je ona izvažala. Vzroke, da se je uvažalo tudi v Nemčijo, moramo iskati predvsem v kakovosti premoga in pa v ugodnih in ne dragih prometnih razmerah. Toda te razmere so se za časa svetovne vojne močno izpremenile. Pri vseh državah, ki so bile v vojni, je produkcija premo-ga silno padla, izvenzemí morda Ameri-ko. Prvotni odjemalci niso bili več za-dovoljni, politične razmere so ovirale svobodni promet in industrija premoga je močno padla. Tako je bila naprimer Švica navezana na uvoz premoga iz daljne Amerike. Češkoslovaška pa je ceneje sprejemala francoski in angleški premog kot lastni itd. Kako bo v bodoče, je težko reči. Še v sredi preteklega le-ta je bilo veliko pomanjkanje premoga. Da bi se pomanjkanje vsai v državah, ki so zmagale, pomanjšalo, je bila Nem-čija prisiljena voziti svoj premog v Francijo. Na ta način si je odpomogla Francija, Anglija pa oproščena svoje obveznosti zalagati Francijo s premo-gom. Razmere pa so se spremenile hi-treje, kot se je pričakovalo. Pomanjka-nje premoga je izostalo, in kmalu ga je bilo povsod v izobilju, ker je bila vsa in-dustrija več ali manj uničena in je pre-nehalo bojno delovanje na morju, ki je požrló ogromne množine premoga. Po-sledica tega je bilo močno padanje cen premoga, angleški premog je padel v tekur malo meseccev od 140 na 36 sh/t. Za Anglijo je bilo to usodepolno. Pro-dukcija premoga se je morala znatno znižati, kar je seveda neugodno vpliva-lo na delavske mase, ki so ostale brez dela in posledica tega je bil znani veliki štrajk. To pa je imelo tudi močen vpliv na ves industrijski svet. Izobillica pre-moga je kmalu izginila in Anglija je mo-rala zopet uvažati premog iz Amerike v svojo državo. To pa je imelo za Ame-riko mogočen vpliv na razvoji njene in-dustrije. Izvoz se je od l. 1913. do 1920.

zvišal od 17.9 na 34.4 mil. ton in dolar je vsled tega zrastel za 7kratno vred-nost. Amerika je izvažala premoga:

	leta 1913	1920
	milj. ton	milj. ton
v Francijo	—	3.60
v Italijo	—	2.31
v Nizozemsko	—	2.40
v Švedsko	—	1.20
v Švico	—	0.81
v Kanado	13.50	14.50
v Argentinijo	0.07	1.72
v Brazilijo	0.28	0.96
v Urupuai	0.02	0.27
v Chile	—	0.48

Ta velik izvoz je mogla vršiti Ame-rika le vsled tega, ker se je od l. 1913. produkcija premoga ogromno zvišala. Anglija je torej stopila v ozadije in z vsó bojaznijo mora gledati ona v bodočnost, da se ne prikaže nenadoma še Francija kot velik konkurent na svetovnem trgu. »Jugoslov. Borza«.

Velik živinski sejem v Dramljah se vrši dne 22. okt. Živinorejci se opozar-jajo, ker pride mnogo kupcev.

Izvoz 2000 konj iz naše kraljevine je dovolil min. svet. Preko carinarnice v Mariboru jih pojde 400.

Borza 6. oktobra.

Curih: Berlin 4.60, Newyork 5.65, London 21.38, Pariz 41.25, Milan 22.75, Praga 5.95, Budimpešta 0.82, Zagreb 2.30, Bukarešta 4.75, Varšava 0.12, Dunaj 0.35, avstr. žig. krone 0.22.

Beograd, valute: dolarji 58.50, leji 51, devize: London 224, Pariz 288, Praga 64, Dunaj 1.925, Berlin 48.70, Milan 239.50.

Zadnja poročila.

Na madžarsko - avstrijski granici mir.

Dunaj, 6. okt. Uradno se poroča: V obmejnem oddelku Bruck ob Litvi vla-da od danes opoldne popolen mir.

Izjemno stanje na Bavarskem se ukine.

Monakovo, 6. okt. Uradno: Izšla je min. odredba, da se ukine izjemno sta-nje na Bavarskem s 15. oktobrom.

Madžari taje.

Budimpešta, 6. okt. Madž. dopisni urad ugotavlja proti vestem beograjskih novín o zbiranju madžarskih čet ob ju-goslov. meji, da se na Madžarskem ne vrše nikakšna premikanja čet in se niso vršila. Vesti so torej brez podlage. (Ta madžarski dementi je vzeti na znanje z rezervo kakor svoječasne dementije iz Burgenlanda! Op. jr.)

Razne vesti.

Neozdravljiva bolezen. Sloveč, star zdravnik je bil poklican k imenitni gospe. No, kako vam gre, moja ljubá gos-pa? jo je nagovoril. — Jaz sem baro-nica, je rekla milostljiva razdraženo in zadirčno. O, to mi je zelo žal, od te bo-lezni vas pa jaz ne morem ozdraviti, je rekel zdravnik, vzel klobuk in palico in je šel.

Velik požar na Dolenjskem. Dne 4. tm. popoldne je nenadoma pričelo gore-ti v vasi Hrastje pri Cerkljah na Dolenj-skem. Požar se je hitro razširil. Pogo-relo je desetim gospodarjem do malega vse. Škoda se ceni nad 3 in pol milijona kron, dočim znaša zavarovalnina samo 130.000 K. Kako je požar nastal, še ni dognano.

Velika železniška nesreča na Fran-coskem. Iz Pariza poročajo: V battig-nellškem predoru pri kolodvoru St. La-zaire je popoldne osebni vlak trčil ob drug vlak, ki se je ustavil vsled pokvar-jene zavore. Vsled eksplozije plinovih kotlov je več vagonov začelo goreti. Do-slej se je ugotovilo, da je 31 oseb mrt-vih, okoli 100 pa je ranjenih.

39 teden.

Izkaz

o zaklanih živalih od 26. 9. do 2. 10. 1921 v mestni klavnici v Celju.

Ime mesarja.	bikov	volov	krav	telic	telet	praštev
Junger Lud.	—	6	—	—	—	—
Janžek Martin.	—	1	—	—	—	—
Jerič Šimon.	—	1	—	1	—	—
Knes Bernard.	—	2	—	—	—	—
Rebenscheg Franc.	2	4	3	1	4	1
Suppan Ivan.	—	1	—	1	1	—
Zavodnik Andrej.	—	2	—	1	—	—
Senič Franc.	—	4	—	1	—	—
Pavlinc Franc.	—	1	—	2	—	—
Fridrih Ivan.	—	—	—	—	—	—
Voisk Adolf.	—	—	—	3	3	—
Esih Matija.	—	—	—	1	1	—
Lapornik Ivan.	—	1	—	1	1	—
Hohnjec Viktor.	—	—	2	—	—	—
Pungeršek Ivan.	—	—	2	—	—	—
Leskošek Ivan.	—	—	2	—	—	—
Urbančič Adolf.	2	3	2	—	3	—
Zany Viktor.	—	7	—	—	—	—

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Domača zavarovalnica sprejme zastopnika

za Celje in okolico.

Ponudbe na upravo lista pod »Zava-rovalnica« 3—1.

Izurjen krojaški pomočnik

se sprejme takoj. Plača po dogovoru. Ivan Kreft, Braslovče, zaloga konfek-cijskega blaga in gotovih oblek.

10681—1

Ovseni riž

najboljše hranilo za otroke in bolnike; vsebuje največ kosti in mesotvornih snovi (protein) in je najlažje prebavljiv. V ovsnem rižu se nahaja: 10% hran. tvarin, 4% toščobe, v rižu pa samo 6 1/2% hran. tvarin, 1/2% toščobe. Iz ovsnega riža se pripravljajo razna okus. jedila (juhe, prikuhe, moč. jedi) in razpošilja kuhalna navodila na zahtevo

13—1

Prvi mestni mlin, Celje.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo, da je premi-nula naša draga mamica oz. sestra in tašča gospa

Ana Kuder

posestnica v Petrovčah

danes 6. tm. ob 22 uri po dolgem mučnem trpljenju v starosti 60 let.

Pogreb se vrši 7. tm. ob 16 uri popoldne od hiše žalosti na domače pokopališče. Maša zadušnica se boče brala v soboto 8. tm. v cerkvi v Petrovčah ob 8 uri.

PETROVČE, dne 7. oktobra 1921.

Minka Medved
Pepca Teržan
hčerki

Neža Kuder
sestra

Cajnko Medved,
Franc Teržan
zeti

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864.

Ustanovljena 1864.

V lastni palači pri kolodvoru (prej Sparkasse der Stadtgemeinde Cilli).

Stanje hranilnih vlog K 28.000.000.

Vrednost rezervnega zaklada K 8.000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Poštne položnice strankam brezplačno in razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daže v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prasanjih.

Zahtevajmo v vseh gostilnah in kavarnah računske liste CMD!

Ugodni nakup!

1 površnik modre barve in 1 črno kri-
lo je poceni na prodaj. Vpraša se v
Prešernovi ul. št. 3, I. nad. zadaj. 10-1

Išče se prodajalka in učenec

v trgovino mešanega blaga pri F. Ja-
kovitsch, Celje. 2-1

**Miši, podgane, ste-
nice in ščurki
ter ves mrčes**

mora poginili, če se uporabljajo moja preiz-
kušena najboljša in povsod hvaljena sredstva.
kakor: Za poljske in hišne miši 12 K, za
podgane 16 K, ščurke posebno močna vrsta
25 K, posebno močna tinktura za stenice
15 K, uničev. moljev 10 in 20 K, prašek proti
mrčesom 10 in 20 K, tinktura proti ušem
pri ljudeh 5 in 12 K, mazilo za uši pri ži-
vini 5 in 12 K, prašek za uši v obleki in
perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na
sodju in zelenjadi (uničevalec rastlin) pra-
šek proti mravljam 10 in 20 K. Posre-
dovalci imajo popust. Pošilja po povzetju
Zavod za eksport

M. Janker, Zagreb 37, Petrinjska
ulica 3. 556 41

**Onda se
mehlovana soba**

za dve osebi; hrana v hiši. Gaberje
1060. 131 zraven Westen-ove tov. 1

Trgovec

kateri želi prevzeti dobro ldočo tg-
govino z mešanim blagom, večinoma
špecerija, z vsem poslopjem, naj
vpraša za naslov v upravi tega lista.
1063 1-1

Suha, trda in mehka

drva

na debelo! na drobno!
se dobivajo pri lesni trgovini
Drago Čater, Gaberje 86, Celje.
1067 1-1

Izgubil se je

v sredo 5. tm. zvečer na Sp. Hudinji
od gostilne Šauc do hiše posestnika
Belaka št. 64 gumijev **dežni plašč**.
Pošten najditelj naj ga odda proti dobri
nagradi pri posestniku Belaku na Sp.
1062 Hudinji št. 64. 1-1

Proda se malo posestvo

v Polzeli, dve minuti od žel. postaje,
(Sav. dol.) obstoječe iz hiše z gospodar-
skimi poslopji, zidane, z opeko krite,
v dobrem stanju, 4 oralo zemlje, njiv
in gozda. Cena po dogovoru. Vpraša
1044 se v upravi lista. 2-2

Trgovina pohištva

MARIJA BAUMGARTNER

CELJE GOSPOSKA UL. 25. CELJE
Zaloga lesenega in tapetniškega po-
hištva vseh slogov. Vedno bogato sor-
tirana zaloga v različnih slogih.
156 50-50

Franc Zangger

CELJE, špecerijska trgovina
na debelo in drobno. 1286 52-52

JETIKA!

Dr. PEČNIK, Jetika. Današnje
strogo znanstveno zdravljenje.
Vsak jetičnik, ki hoče doma ozdra-
viti, naj kupi to knjigo. V vseh
knjigarnah, 48 strani, 9 kron.

Obl. konc. posredovalnica za promet
z realitetami 148 50-37

Anton P. Arzenšek

Celje, Kralja Petra cesta št. 22.
posreduje pri prodaji kakor tudi pri
nakupu hiš, vil, graščin, zem-
ljišč, industrij, podjetij itd. ve-
stno in pod ugodnimi pogoji.

CENE ZMERNE!

**Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJH**

Celje, Kralja Petra c.
se priporoča za
mnogobrojni obisk
V zalogi vse nove so-
kolske potrebščine!

!POSTREŽBA TOČNA!

Njive

v Levcu se dajo za tri leta v najem.
Prostovoljna dražba v Levcu, dne
1055 9. 10. 1921. ob 15 uri št. 9. 2-2

**Stavbeno in galan-
terijsko kleparsivo**

Ant. Josip nasip

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8

se priporoča za izdelavo vsakovrstnih
stavbenih in galanterijskih del. Križna
strel, zvonikov, popravila istih, na-
prava strelodavcev itd. Izvršitev točna.
Cene zmerno. Za izvršena dela se jamči.

Carinsko posredovanje

izvršuje najtočneje in po zmernih cenah

'KOMPAS'

špedicijsko podjetje, informacijska pisarna
v Celju, Razlagova ulica št. 11.

M. Ropas, Celje.

Zaloga novih ter preigranih **klavirjev** in
pianin samo prvovrstnih tvrdk. Vsa po-
pravila in uglašanja točno in strokovnjaško.
: Izposojevanje klavirjev in pianin. :

Ant. Lečnik

upar in juvelir

CELJE Glavni trg 4, 55-38 (prej Pacchiaffo).

Jos. Petelinc, Ljubljana

Sv. Petra nasip 7. 1350 52-52

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in njih delov, ter potrebščine
za krojače, čevljarje in šivilje na debelo in drobno.

**Fižol, krompir, suhe gobe in deželne
pridelke kupuje po najvišjih cenah
špecerijska trgovina**

Celje • **PETEK & DRUG** • Celje

Trgovina z galanterijskim, modnim in norimberškim
blagom ter kranjskimi izdelki po najnižjih cenah

Fr. Kramar

v Celju, na Kralja Petra cesti.

206 Zaloga cigaretnega papirja in stročnic. 50-36

ZVEZNA TISKARNA

CELJE, STROSSMAYERJEVA UL. 1

Izvršuje vsa v stroko spadajoča dela
najhitreje in po dnevnih cenah. Izde-
tuje vse tiskovine kakor: časopise,
trgovske, šolske in uradniške tiskovine,
knjige, cenike itd. do najumetnejšega
barvnega tiska. : : : : Najbolje urejena

KNJIGOVEZNICA

izvršuje hitro in solidno knjigoveška
dela od najpreprostejše do najfinejše
izpeljave

POSJOJILNICA V CELJU

Ustanovljena
leta 1880.

v lastni
palači

NARODNI DOM

Rezervni fondi in vrednost
lastnih hiš čez K 7.000.000.

Eden najstarejših slovenskih denarnih zavodov. **8888**

Sprejema hranilne vloge na vložne knjižice in
tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

Daja posojila na menice, vknjižbe in v tekočem računu. **Otvorja** trgovske in obrtne kredite. **Financira** industrijska podjetja. **Obavlja** vse denarne transakcije, daje vsakovrstne informacije brezplačno.

Stanje hranilnih vlog čez K 45.000.000.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.

Prešernova ul. 15 v Celju

Rezervni zaklad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Rentnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagateljem zaračunala.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po **(4 1/2 %)**

štiri in pol od sto **Hranilne vloge: 2.000.000 K**

FRANCOSKA!

JANKO LAVRIČ, STRASBOURG, RUE CHARLES APPELL 1,
PROSI ZA PONUDBE VSEH IZVOZNIH PREDMETOV, ZLASTI
DEŽELNIH PRIDELKOV, FRANKO ŠPILJE ZACARINJENO.
BRZOJAVNI NASL.: „SLOVENIA STRASBOURG“.

1646 3-3

Automobilna prometna d. d. v Ljubljani.

Poziv k subskripciji delnic.

Ministrstvo trgovine in industrije dovolilo je podpisanim bančnim zavoqom z odlokom z dne 30. decembra 1920 št. 10. 148/20 ustanovitev delniške družbe pod imenom »Automobilna prometna d. d.« s sedežem v Ljubljani, ki ima predvsem namen vzdrževati avtomobilni promet križem Slovenije.

Družba je ustanovljena z osnovo delniško glavnico 2.000.000 K, ki se sme s sklepom občnega zbora zvišati na 10.000.000 K. Pri tem je stavilo omenjeno ministrstvo pogoj, da je z ozirom na občno koristnost podjetja dati delniško glavnico v javno subskripcijo.

V smislu tega odloka oddajemo v javno subskripcijo

do 25.000 delnic po K 400.— nominale.

Nominalni znesek se mora takoj pri subskripciji v gotovini popolnoma plačati. Vrhutega je plačati za stroške-zlasti za izdajo delnic-po 40 K za vsako delnico.

Subskripcija se vrši od 1. do 15. oktobra 1921.

Prijave sprejemajo: Jadranska banka, Ljubljanska kreditna banka; Slovenska eskomptna banka in vse njihove podružnice ter Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Delnice bodo deležne čistega dobička od 1. januarja 1922 dalje ter so opremljene s kuponi za leto 1922.

Vsakemu subskribentu bodo izdajali zavodi potrdila v številu subskribiranih delnic in o celokupnem vplačanem znesku.

O dodelitvi delnic se bo subskribentom poročalo. Po dodelitvi delnic bodo prejeli subskribenti proti vrnitvi potrdila o subskribiranih delnicah začasno potrdilo o številu jim dodeljenih delnic oziroma povračilo vplačanih zneskov za subskribirane delnice, ki se jim ne bi dodelile. Delnice same bodo subskribenti prejeli pozneje proti izročitvi začasnega potrdila o dodeljenih delnicah.

V smislu § 12, pravil daje na občnem zboru vsakih 25 delnic po 1 glas. Hkratu sklicujemo

ustanovni občni zbor

ki se vrši v četrtek, dne 27. oktobra 1921 ob 11. uri dopoldne. v prostorih centralne Jadranske banke v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7, II. nadstropje s sledečim dnevnim redom:

- 1.) sklepanje o ustanovitvi delniške družbe in o končnoveljavni ugotovitvi vsebine družbine pogodbe, kakor je le-ta od države odobrena;
- 2.) volitev članov upravnega sveta;
- 3.) volitev članov nadzorstva.

V LJUBLJANI, dne 30. septembra 1921.

1033 2-2

Jadranska banka. Ljubljanska kreditna banka. Slov. eskomptna banka. Kreditni zavod za trgov. in industrijo.

SUKNO

pristno češko za moške in volneno za ženske obleke in razno manufakturo kupite radi direktnega importa po čudovito nizkih cenah samo v veletrgovini in razpošiljalnici **R. Stermecki, Celje.**

Oglejte si manufakturno trgovino

J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra
Priporoča se vsem odjemalcem: na **drobno in debelo.**

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.

„Svoji k svojim“ velja še vedno!

Rava
Čaj
Čokolada
Kakao
Riž
Olje
Vinški kis
Malinovec
Sardine
Rozine
Mandelji
Konjak
Likerji
Rum
Moka
Milo.

Velika zaloga

navedenega blaga nam

omogočuje

da Vam postrežemo
z dobro kvaliteto in

nizko ceno.

168 38-29

FRECE & PLAHUTA

CELJE,
Aleksandrova (kolodvorska) u. 7.
Eno minuto od kolodvora.

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković,

Celje

Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle
pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilno knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večji-
mi kraji v in- in inozemstvu.